

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 2. december 2010

Sagsnr.: 99

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat og grundnotat om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 396/2005 med hensyn til ændring af bilag II og III om maksimalgrænseværdier for pesticiderne benalaxyl, boscalid, buprofezin, carbofuran, carbosulfan, chlorpyrifos-methyl, cypermethrin, fenbuconazol, fluopicolid, hexythiazox, indoxacarb, metaflumizon, methoxyfenozid, paraquat, prochloraz, spirodiclofen, prothioconazol og zoxamid (komité-sag).

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 9.-10. december 2010.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen Center for Dyresundhed, Dyrevelfærd
og Omsætning/3.1/2.1

Sagsnr.: 2010-20-221-00782/ Dep. sagsnr. 404

Den 1. december 2010

FVM 830

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 396/2005 med hensyn til ændring af bilag II og III om maksimalgrænseværdier for pesticiderne benalaxyl, boscalid, buprofezin, carbofuran, carbosulfan, chlorpyrifos-methyl, cypermethrin, fenbuconazol, fluopicolid, hexythiazox, indoxacarb, metaflumizon, methoxyfenozid, paraquat, prochloraz, spirodiclofen, prothioconazol og zoxamid (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag II og III til forordning nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier (MRL) for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (herefter pesticidramme-forordningen).

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFAH) den 9.-10. december 2010.

Formålet med forslaget er at fastsætte ændringer af grænseværdier for en række pesticider i visse afgrøder som konsekvens af implementering af Codex Alimentarius grænseværdier eller ansøgninger om tilladelse til at importere fødevarer, der indeholder stoffet (importtolerance).

En vedtagelse af forslaget vurderes samlet set at betyde uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

For tre af stofferne i forslaget har Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) påpeget enkelte mangler, for at en fuld risikovurdering kan foretages. DTU Fødevareinstituttet støtter Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritets (EFSA's) kommentarer til forslaget. Det er dog vurderingen, at de foreslåede ændringer af maksimalgrænseværdier vil medføre en tilstand på fødevarerområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel.

Det er højt prioriteret fra dansk side, at pesticidrammeforordningen kan virke med henblik på fuld harmonisering af reglerne vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer i EU. For at dette kan lade sig gøre, skal rammeforordningens bilag løbende ændres, herunder bilag II og III.

I Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA's) videnskabelige rapport gøres opmærksom på, at de foreslåede Codex Alimentarius grænseværdier i mange tilfælde ville kunne fastsættes lavere, hvis den udregningsmodel, som anvendes i EU til fastsættelse af grænseværdier, var blevet anvendt. EU og Codex Alimentarius anvender forskellige metoder til at beregne en grænseværdi ud fra data fra restforsøg med anvendelse af pesticider

Regeringen agter på den baggrund at tilslutte sig forslaget, idet man dog lægger afgørende vægt på at samtlige grænseværdier fastsættes på det lavest mulige niveau, som følger Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA's) vurdering og at datagrundlaget for fastsættelsen af Codex Alimentarius grænseværdierne i alle tilfælde lever op til de krav, som anvendes ved fastsættelse af grænseværdier i EU.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen Center for Dyresundhed, Dyrevelfærd og

Omsætning/3.1/2.1

Sagsnr.: 2010-20-221-00782/ Dep. sagsnr. 404

Den 1. december 2010

FVM 830

GRUNDNØTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 396/2005 med hensyn til ændring af bilag II og III om maksimalgrænseværdier for pesticiderne benalaxyl, boscalid, buprofezin, carbofuran, carbosulfan, chlorpyrifos-methyl, cypermethrin, fenbuconazol, fluopicolid, hexythiazox, indoxacarb, metaflumizon, methoxyfenozid, paraquat, prochloraz, spirodiclofen, prothioconazol og zoxamid (komitésag)

KOM-dokument forligger ikke

Resumé

Forslaget fastsætter ændringer af bilag II og III til pesticidrammeforordning nr. 396/2005. Maksimalgrænseværdien foreslås ændret for en række kombinationer af aktivstoffer og afgrøder på baggrund af vedtagne grænseværdier i Codex Alimentarius. Forslaget vurderes at være sundhedsmæssigt acceptabelt for forbrugerne, og en vedtagelse af forslaget vurderes samlet set at betyde uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag II og III til forordning nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier (MRL) for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (herefter pesticidramme-forordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 1 i pesticidrammeforordningen.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-

Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed (SCoFCAH) den 9.-10. december 2010.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I dette forslag fastsættes ændringer af grænseværdier for en række pesticider i visse afgrøder som konsekvens af implementering af Codex Alimentarius grænseværdier eller ansøgninger om tilladelse til at importere fødevarer, der indeholder stoffet (importtolerance).

De medlemsstater, der har modtaget ansøgning om import af fødevarer, der indeholder rester af stoffet, har evalueret ansøgningen og udarbejdet et forslag til nye eller ændrede grænseværdier for stoffet. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) har foretaget en videnskabelig sundhedsmæssig vurdering af grænseværdierne. Ligeledes har Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) vurderet de fastsatte Codex Alimentarius grænseværdier.

EU implementerer kun de Codex Alimentarius grænseværdier, som er sundhedsmæssigt acceptable. Hvis en vedtaget Codex Alimentarius grænseværdi indebærer en sundhedsrisiko for europæiske forbrugere, undlader EU at implementere denne og gør opmærksom på dette under forhandlingerne i Codex Alimentarius' Komité for Pesticidrester (CCPR).

Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) har vurderet, at grænseværdierne i Kommissionens forslag er sundhedsmæssigt acceptable.

Kommissionen foreslår, at maksimalgrænseværdier (MRL) i bilag II og III ændres for en række aktivstoffer. Grænseværdier for pesticidrester i fødevarer fastsættes i pesticidrammeforordningens bilag II for de aktivstoffer, der havde en eksisterende maksimal-grænseværdi i EU før rammeforordningen trådte i kraft 1. september 2008. Grænseværdier fastsættes i bilag III for de aktivstoffer og afgrøder, der ikke havde harmoniserede EU maksimalgrænseværdier før 1. september 2008.

I de tilfælde, hvor maksimalgrænseværdien tidligere har været fastsat på den generelle analytiske detektionsgrænse (0,01 mg/kg), fordi der ikke tidligere har været en anvendelse af pesticidet på den givne afgrøde, sættes der en ny maksimalgrænseværdi. I andre tilfælde ændres grænseværdien fra en tidligere grænseværdi baseret på en tidligere godkendt anvendelse.

Kommissionen foreslår, at maksimalgrænseværdier (MRL) i bilag II og III ændres for aktivstofferne benalaxyl, boscalid, buprofezin, carbofuran, carbosulfan, chlorpyrifos-methyl, cypermethrin, fenbuconazol, fluopicolid, hexythiazox, indoxacarb, metaflumizon, methoxyfenozid, paraquat, prochloraz, spirodiclofen, prothioconazol og zoxamid.

Forslaget anfører følgende:

For benalaxyl sættes maksimalgrænseværdien op for vindruer, melon og salat. Maksimalgrænseværdien sættes ned for løg og tomater.

For boscalid sættes maksimalgrænseværdien ned for træ nødder (hele gruppen bortset fra pistacienødder). Der sættes ny maksimalgrænseværdi for palmenødder, kapok, nyre fra svin, lever fra svin og mælk. Maksimalgrænseværdien sættes op for kirsebær, bananer, kartofler, maniok, sødekartofler, yams, salepmaranta, rødbeder, gulerødder, knoldselleri, peberrod, jordkokker, pastinakker, persillerod, radiser, havrerod, kålroer, majroer, hvidløg, løg, skalotteløg, springløg, tomater, peberfrugt, aubergine, okra, agurk, drueagurk, courgetter, melon, vinter squash, vandmelon, kål (hele gruppen), spinat, portulak, bladbeder, brøndkarse, kørvel, basilikum, bønner med bælg, bønner uden bælg, ærter med bælg, ærter uden bælg, linser, tørrede bønner, tørrede linser, tørrede ærter, lupin, hørfrø, jordnødder, valmuefrø, sesamfrø, solsikkefrø, rapsfrø, sojabønner, sennepsfrø, bomuldsfrø, safflorfrø, kød og spiselige slagtebiprodukter fra svin.

For buprofezin sættes maksimalgrænseværdien op for æbler, kirsebær, blommer, jordbær, oliven til spisebrug, peberfrugter, drueagurker, courgetter, græskar og vandmelon.

For carbofuran sættes maksimalgrænseværdien op for appelsin og mandarin.

For carbosulfan sættes ny maksimalgrænseværdi for appelsin og mandarin.

For chlorpyrifos-methyl sættes maksimalgrænseværdien op for appelsin, citron, mandarin, æbler, pærer, kvæder, mispel, japanmispel, fersken, vindruer (spisedruer og druer til vin), tomater og aubergine. Der sættes ny maksimalgrænseværdi for grapefrugt, lime, abrikos, kirsebær og blommer.

For cypermethrin sættes ny maksimalgrænseværdi for kyllingekød.

For fenbuconazol sættes ny maksimalgrænseværdi for kyllingekød, spiselige slagtebiprodukter og mælk.

For fluopicolid sættes ny maksimalgrænseværdi for løg, springløg, aubergine, okra, drueagurk, courgetter, melon, vintersquash, vandmelon, broccoli, blomkål og rosenkål. Maksimalgrænseværdien sættes op for tomat og agurk.

For hexythiazox sættes maksimalgrænseværdien op for daddel, og der sættes ny maksimalgrænseværdi for alle animalske produkter, bortset fra æg.

For indoxacarb sættes maksimalgrænseværdien op for abrikos, kirsebær, fersken, agurk, drueagurker, courgetter, melon, vinter squash, vandmelon, basilikum, tørrede bønner, kød, spiseligt slagteriaffald og mælk. Der sættes ny maksimalgrænseværdi for blommer.

For metaflumizon sættes maksimalgrænseværdien op for tomat og aubergine. Der sættes ny maksimalgrænseværdi for kinakål.

For methoxyfenozid sættes ny maksimalgrænseværdi for jordbær, blåbær, tranebær, avocado, papaya, gulerod, radiser, bønner med bælg, bønner uden bælg, ærter med bælg, tørrede bønner, sukkerroer, kød, fedt, spiseligt slagteriaffald, lever, nyre og mælk. Maksimalgrænseværdien sættes op for bønner med bælg.

For paraquat sættes ny maksimalgrænseværdi for ris.

For prochloraz sættes maksimalgrænseværdien op for dyrkede svampe.

For spirodiclofen sættes maksimalgrænseværdien op for lime, mandarin, kvæde, mispel, japansispel, abrikos, kirsebær, fersken, blomster, ribs, hvidløg, humle, tomater, lever, nyre og spiselige slagtebiprodukter. Der sættes ny maksimalgrænseværdi for trænødder, undtagen mandler, og for papaya.

For prothioconazole sættes ny maksimalgrænseværdi for rødbeder, gulerødder, peberrod, pastinak, havrerod, kålroe, majroe, tørrede bønner, tørrede linser, tørrede ærter, lupin, rapsfrø og sukkerroer. Maksimalgrænseværdien sættes op for lever, nyre og spiselige slagtebiprodukter.

For zoxamid sættes ny maksimalgrænseværdi for cucurbitae (gruppen, der indeholder agurker, meloner med mere).

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftskomitéproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilag til forordning nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark. I henhold til pesticidrammeforordningens artikel 34 fastsætter medlemsstaterne sanktioner for overtrædelse af forordningen.

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

Forslaget er udarbejdet på basis af en videnskabelig vurdering fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) af de pågældende aktivstoffer. Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) har vurderet, at de foreslåede grænseværdier er sundhedsmæssigt acceptable for forbrugerne.

DTU Fødevarerinstitutionen har vurderet det konkrete forslag. DTU Fødevarerinstitutionen har i sin vurdering udtalt, at "for de fleste grænseværdier vurderes der ikke at være problemer med hverken det akutte eller det kroniske indtag". For følgende tre af stofferne i forslaget har Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) påpeget enkelte mangler, for at en fuld risikovurdering kan foretages. For buprofezin bør der tages stilling til eventuelle yderligere metabolitter i restdefinitionen, for at en endelig risikovurdering kan foretages. For cypermethrin

mangler der en forarbejdningfaktor, for at man endelig kan tage stilling til bidraget til det kroniske indtag fra fuldkorn (der sættes ikke nye grænseværdier for cypermethrin i korn). For prothioconazol er indtaget acceptabelt, idet det dog noteres, at beregningen betragtes som foreløbig, da der endnu ikke findes en metode at medregne eventuelle bidrag fra triazol metabolitter i risikovurderingen. DTU Fødevareinstituttet støtter Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA's) kommentarer til forslaget.

Fødevarestyrelsen vurderer, efter at have indhentet en vurdering fra DTU Fødevareinstituttet, at de foreslåede ændringer af maksimalgrænseværdier fastsat i bilag II og III vil medføre en tilstand på fødevarerområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel. En vedtagelse af forslaget vurderes samlet set at betyde uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

3F finder, at det ikke er forsvarligt, at der findes pesticidrester i fødevarer, hvorfor de ikke kan støtte de foreslåede ændringer, der hæver gældende grænseværdier for restkoncentrationer.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning gør opmærksom på, at forslaget øger restindholdet i mange fødevarer væsentligt. Biodynamisk Forbrugersammenslutning foreslår derfor at gøre alt biodynamisk eller økologisk, for at undgå gift i fødevarer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er højt prioriteret fra dansk side, at pesticidrammeforordningen kan virke med henblik på fuld harmonisering af reglerne vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer i EU. For at dette kan lade sig gøre, skal rammeforordningens bilag løbende ændres, herunder bilag II og III.

Alle pesticider, der anvendes i EU, skal gennem en grundig sundhedsmæssig vurdering, som fører til fastsættelse af en grænseværdi for restindholdet i fødevarerne (bilag II og III) eller som fører til den beslutning, at det ikke er nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier (optagelse på bilag IV). Pesticidrammeforordningen og de deraf afledte forordninger er derfor vigtige elementer i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Det er vurderingen, at de foreslåede ændringer af maksimalgrænseværdier vil medføre en tilstand på fødevarerområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel.

I Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA's) videnskabelige rapport gøres opmærksom på, at de foreslåede Codex Alimentarius grænseværdier i mange tilfælde ville kunne fastsættes lavere, hvis den udregningsmodel, som anvendes i EU til fastsættelse af grænse-

værdier, var blevet anvendt. EU og Codex Alimentarius anvender forskellige metoder til at beregne en grænseværdi ud fra data fra restforsøg med anvendelse af pesticider¹. Dette er ikke en problemstilling, som EU normalt har fremført under forhandlingerne i Codex Alimentarius' Komité for Pesticidrester (CCPR), idet man tidligere har accepteret, at der er forskellige vedtagne metoder i Codex Alimentarius og i EU. Der gøres opmærksom på, at fra 2011 vil EU og Codex Alimentarius sandsynligvis anvende samme udregningsmodel², som generelt vil resultere i lavere grænseværdier end den model, som Codex Alimentarius hidtil har benyttet.

Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) gør desuden opmærksom på, at datagrundlaget bag de foreslåede Codex Alimentarius grænseværdier ikke i alle tilfælde lever op til de krav, der er for fastsættelse af grænseværdier i EU. Antallet af restforsøg bag de foreslåede Codex Alimentarius grænseværdier er ikke i alle tilfælde tilstrækkeligt i forhold til EU's guideline. I andre tilfælde bruges restforsøg fra en afgrøde til at ekstrapolere til en gruppe, der dækker flere afgrøder end man accepterer ved fastsættelse af grænseværdier i EU.

Pesticidrammeforordningens artikel 14, stk. 2, litra e fastsætter, at der skal tages hensyn til Codex Alimentarius grænseværdier ved fastsættelse af grænseværdier i EU. På trods af dette er det regeringens hensigt at stemme imod forslaget, idet Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) vurderer, at grænseværdien i nogle tilfælde ville kunne sættes lavere end de vedtagne Codex Alimentarius grænseværdier, samt at visse af de foreslåede Codex Alimentarius grænseværdier ikke lever op til datakravene for fastsættelse af grænseværdier i EU.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

¹ EU anvender sin egen udregningsmodel, mens Codex Alimentarius anvender den amerikanske metode NAF-TA.

² Udregningsmetode udviklet under OECD.